

త్యాగం

రచయిత: శ్రీ మోతుకూరు వేంకటేశ్వర్లు
(వ్యాస సారస్వత సమితి)

“—వెళ్తావా?—వెళ్ళావా?—పో, ముందు యింట్లోంచి వెళ్లిపో—” అని, గోడలు ప్రతిధ్వనించేలా గట్టిగా అంటూ—అతను ఆమెను చేతిలోకి తీసుకొని బయటకు ఒక్క త్రోపును త్రోసాడు.

రకీ మని గోడకు తల తగిలి— కూలబడి పోయింది ఆమె. గాలి చుమారానికి వనికిపోయే, నును తీగలాగు!

కండ్లను పెద్దవిజ్ఞేస్తూ—పోతావా—పోవా? అంటూ అతను కోపముగ అన్నాడు.

—వేటకానికి చిక్కిన లేడిపిల్ల లాగు వణకి పోతూ, యేమీ నూట్లాడిందికాదు ఆమె!

దగ్గరకువస్తూ—జీవురించుక పోయిన ముఖంతో, కనుబొమలు ముడిచి, —పోవేం, యింకా యింట్లోంచి...పాపిష్టిముండా!—’ అన్నాడు.

...యిప్పుడు నావల్ల మీరేం తప్పును కనిపెట్టారు—నేనేం చేశాను. అని గద్దదికంగా—తక్షబడుతూ అడిగింది కన్నీరు కారుస్తూనూ!—

—ఛీ, యింకా నేను నీమాయ మాటలను నమ్ముతా ననుకున్నావా?... యీ వేషాలు నాకు తెలుసు” అని తలవెంట్రుకలను పట్టుకుంటూనికి వంగాడు.

ఆమె—అతని రెండు కాళ్ళను పట్టుకొని దీనంగా ప్రార్థించింది—రోదించింది!—

—కరుగ లేదాతని కఠిన హృదయం!

—నన్ను నమ్మించి, నాకంట్లో దుమ్ము కొట్టావే?—యెంత, రంకులాడివి కాకిపోతే,—నీకింత సాహసం కలుగుతుంది—పో!— అంటూ, రెండు కాళ్ళను విడిపించుకొని ఒక్క తన్నుతన్నాడు గట్టిగా.

—అమ్మా!’ అంటూ పెద్ద పెట్టున అరచి దూరాన పడి పోయింది—ఆమె!

...హృదయములో, యెవరో చేయిపెట్టి కలచినట్లు బాధపడుతూ—శ్వాసను దీర్ఘంగా పీల్చి వదుల్తూ—

...లే, నాముందు లే— వెళ్ళిపో, నీయిష్టమొచ్చిన నాడిదగ్గరకు—నాదగ్గర సాగవు నీవేషాలు’

అన్నాడు అతను, ఆమెకు కొద్దిగ దూరంలో నిలుచొని.—

నోటివెంట మాట వెగులక, దీనంగా చూసింద తని వేపు కళ్ళంట నీరు కారుతూ ఆమె!

—ఉహు—యిహానే నొప్పుకోను. ఒక్క ఊణంగాడా—నావద్ద యీ యింట్లో వుండ వవుసరంలా?—’అంటూ, తీక్షణంగా చూసాడు.

—యేం మాశారు నాతప్పు?’ అంది ఆమె దైన్యంగా!

—ఆయేంమాశానా?— దబాయిస్తున్నావేవైగా!...అతనెవడు, నేను సందుమలుపు తిరక్కముందే— యింట్లోంచి బయటకువచ్చి అటు వెళ్ళిపోయాడు?...యేం?—మాట్లాడవు?’ అని గర్జించాడు—

కిలా ప్రతిమలాగు చైతన్యాన్ని కోల్పోయి చూస్తూ నిలుచుంది ఆమె!

—తెలుసుకున్నానని తెల్లబోతున్నావా—యేం? యెన్నాల్లు దాగుతుంది పాపం!—...యెప్పుట్నుంచి యీపని ప్రారంభించావు...లే, యిక్కనేనా—?’ అని దగ్గరకు వెళ్ళాడతను.

...యెవరండీ! యెవరు-యెవరోచ్చారిప్పుడు?—’ అంటూ దుఃఖించిం దామె!—

—యెవరా?—యింకా నన్ను మోసపుచ్చాలనే, ...రంకునేర్చిన దానివి బొంక నేర్వక పోతావా?—...యివన్నీ నావద్ద వుడకవు సుమా?—లే!—’ అంటూ తలవూపాడు.

...యెవరండీ!—మా అమ్మ తమ్ముడు వచ్చినా, యిలా అనుమానం పడితే—యెలా?—’ అని ప్రశ్నించిందామె. కళ్ళనీళ్లు పెటచెరగుతో తుడుచుకుంటూ!—

—రంకునేర్చిన దానివి బొంక నేర్వక పోతావా?— నాతో వచ్చేయ్యాల?— అలానే, యిదోహ బ్రహ్మాండమా?—’ అన్నా డతను.

...నున్ని రోజుల్నుండీ—చివరకు, యిదామీరు కనిపెట్టింది నావిషయములో!—ఏముంది నోటి కడ్డం...’ అన్నది విచారంగా ఆమె!

—నాకరీ చేయాలి అన్న ప్రసక్తి లేకుండానే, సుఖంగా—కాలం, వెల్లబుచ్చే—గౌరవ మర్యాదలు గల కుటుంబములో జనించి, యఫ్. ఏ. వరకు చదువు కున్న ఉపజవంతుడు!

తెలివి తేటలలో,— అందెవేసిన చేయి!—
వైగా చిత్రకారుడూ—రచయిత!

అసలు ఆతను ఒక నిరాడంబర జీవి—
యహ ఆమె!—

చెడిపోయిన స్త్రీకి పుట్టిన ముద్దుల బిడ్డ! సుందరములయిన, సేత్రాలుకు— అలంకారముగ వుండే, విశాల ఫాలభాగమువై— భరతనాట్యాన్ని చేస్తున్న ముగ్గురులతో, ముద్దులాలి కే— మోవి!

చదువుకొనక పోయినా,— సర్వమూ తెలిసిన జాణ!— ముదుసలులను గూడా— ముగ్గుల్ని చేసే, దృక్పభావం— ఆమె ఆయుధం!

ఆమెకు యిద్దరు తమ్ములుగూడా— ఈపరిస్థితిలో పాచిపనిచేసి, తల్లి బిడ్డా— సంసారాన్ని సుఖమయంగా చేస్తున్నారు.

తండ్రి ఒక త్రాగుబోతు—

అందరి దృష్టులూ, ఆమెను రహస్యంగా దగ్గరకు తీయాలని—కోరిక!

ఒప్పుకొనేది కాదు—

తల్లి మనసుగూడా,— పైపైన ఆమెను త్రిప్పి— డబ్బును సంపాదిద్దామన్న పుద్దేశంతో— మనసు విరచేందుకు ప్రయత్నించేది— నిష్పల మయ్యేది!

— చలాకిగా నడుస్తుంటే, గుటకలువేస్తూ చూస్తుండేది యువక వర్గం!

... చెడిపోయిన స్త్రీని— చేపట్టే దెవరు?—

అతనికిని ఆమెకునూ— మనసులు కలసినవి!

— పాడు సంఘాన్ని, లోకాన్ని— తలిదండ్రులను త్రోసిపుచ్చి దగ్గరకు తీసాడతను!

పని పాటలు మానేసి, గృహిణిగా తయారైంది ఆమె!— లోకం అనేక విధాలుగా తలపోసింది.

బంధువర్గం స్నేహితులు— అతన్ని అనేక విధాలుగా అడిగారు— తనకు వారితో, సంబంధమే లేదని తెలిపాడతను!

— సమాజానికి సంబంధించే కథలను వ్రాసి, ఆ వచ్చిన వైకంతో— సుఖమయ జీవనం గడిపేవారిద్దరూనూ!

రెండు సంవత్సరాలు ప్రేమమయ తరంగాల్లో— తేలిపోయింది వారి జీవిత నాక!

ఆరెండు సంవత్సరాలు— రెండు గోజులుగా గడిచి పోయాయి వారికి— నిర్విచారంగా!

ఆసుఖమయ జీవనంలో, ఆకాశ సౌధాలు నిర్మించుకుంది ఆమె!

— లోకంతో పాటు తనుగూడా, ఒక గృహిణి!

ప్రేమాదరణాలతో, అనురాగంగా జూచే ఆదర్శ యువకుడు తన భర్త!

యితర చింతలేవీ, ఆమె హృదయములో— తిరగేవే కావు!

రెండు సంవత్సరాలుగా యిలా గడిచిపోయింది!

— కొన్ని గోజులకు, ఆతని హృదయములో చిన్న అనుమానం తోచింది.

— తుపానుకుముందు చిన్న గాలి దుమారములా, అది పెద్దదై అతని హృదయములో నాటి పోయింది.

పూరికినే అనుమానిస్తుండే వాడు—

— యే సినిమాకు వెళ్లినా, యెక్కడకు వెళ్లినా, అతనికి ఇదే ఆలోచన! “— పాడు స్మశాన వాటికలో, తులసి మొక్క పుట్టుందా?— పుట్టినా, అది సొంతం వరకు బ్రతుకుతుందా?” యిదే అతని పూహ చింతలకు ప్రాతిపదిక!

రెండు సంవత్సరాలుగా రాకపోకలు లేక— అనుకూల దాంపత్యంతో— ఆనంద తరంగాల్లో మునిగిన తన మేనకోడలిని చూచేందుకు, ఆమె మేనమామ వచ్చాడు.

ఆసమయంలో, అతను యింటివద్ద లేడు—

కొద్దిసేపు కూచోని, కోడలి తేమ సమాచారములు, తెలుసుకొని వెళ్ళిపోయాడు మామ.

యివీ అసలు విషయం!—

—పాపం యెన్ని చెప్పినా, యెంత వేడుకున్నా
వినలేదతను!

బ్రతిమాలింది—వేడుకొంది, తన నిట్లా విడిచి
వేయడం, అన్యాయం—అని ప్రార్థించింది!— కసురు
కున్నా డతను.

‘అమాయకురాలిని, యీవిధంగా అన్యాయం
చేయడం—’ మంచిది కాదంది!

వినలేదతను.

‘—సంస్కర్త ప్రభోదాలు చేస్తూ—రసవత్తర
మయిన, కథలను చిత్రించే రచయితవై వుండిగూడా
—యీవిధంగా తన ప్రేమను భంగపరచడం—మీ
నంటి విజ్ఞానులకు, తీరని కళంకం!—’ అని యేడ్చింది.

—యేంలాభం, అన్నీ అడవినగావిన వెన్నెల్లా—
అరణ్యకోదనమయినై!

అతను తనకివేళీ, అవసరం లేదంటూ—నిర్ధ
యత్వంతో, నిండు చీకట్లో—బయటకు నెట్టివేశాడు
.....పాపం యేంచేస్తుంది?—

అబల!—అనుకున్న ఆకాశహర్యాలు అడు
గంటిపోగా,! దిక్కులేని యేకాకినిలా, యెక్కడికో
వెళ్ళిపోయింది!.....

—పండు వెన్నెల్లో, పసిడినిగులతారలతో—
అడుకుంటున్న చంద్రుణ్ణి ఒక నల్లటి మబ్బు కప్పి
వేళింది!

యెక్కడికో యెగిరిపోతూ—వికృతస్వరంగా,
గ్రుడ్లగూబ ఘోరకారం చేసింది!—

.....

—యింటికినీ పోకుండా, హోటల్ జీవితం
ప్రారంభించాడు!

తన ‘త్యాగాన్ని’—గూడా గుర్తించకుండా!—
తన్ను వంచించిందే—అని తలపోస్తుండేవాడప్పుడవుడు.

వెన్నెలరాత్రుల ఉపశాంతిలో,— వాలు
వచ్చి డా బా పై పండుకొని,—మరుగుపడిన

ముందు’ దినాలను తలపోస్తూ—కంటిపై కునుకులేకుం
డా,—అశ్రుబిందువులతో, అరుణోదయాన్ని వచ్చే
వాడు క్రిందకు!

—మునుపటిలా—ముగ్ధుల్ని చేయడంలా—
ఆతని రచనలు!

—ప్రతిరచనా, పాఠకునికి విసుగుదల కలిగి
స్తుంది. సంబరంతో, చేయిచాపే సంపాదకులు—
ఆతను పంపిన రచనను పత్రికలో ప్రింటుచేయడమే,
గొప్ప బ్రహ్మాండమవుతుంది!

చిత్రకళలోనూ—సాంపులు తిరగడంలేదాతని
చేయి!—

మాడునెలలు గడచిపోయినా, ముగ్ధురాలు—
పవిత్ర ప్రేమను తన మనసులోనుండి తుడవలేక
పోయింది!—

—తన తప్పు తాను తెలుసుకొని, యెప్పటి
కయినా—యెరిగిరాడా!— ఆదరించడానికి— అని
తపిస్తూ, యెదురు మాస్తుంది!

యేమీ తెచ్చుకోకుండా—యిల్లువెడలివచ్చిన,
కోడలిని మేనమామ ఆదరణతో, ఆదరించాడు!

—చదువుకున్న యువకుడూ— సంస్కరా!
ముందువెనుక లాలోచించక, కోడలిని బయటకు త్రోసి
నందుకు—మనసులో మండిపడి మంచి గుణపాఠం
నేర్పాలి మందమతికి’ అని నిర్ణయం చేసుకున్నాడు—
మామ.

—మామ మనసులోనున్న క్రోధాన్ని గమ
నించి—అదుర్దాపడింది ఆమె!—

—రక్షించు తండ్రి,—ఆ అమాయకుడిని’ అంటూ—
ప్రార్థించేది ప్రతిదినమూ పరమేశ్వరుణ్ణి!—

—యేంచేస్తుంది మరి!

...మామ చేస్తున్న ప్రతిపనీ,— మరచిపోకుం
డా, చూస్తుండేది!

—సాయంకాలం అవుతే, మత్తుపదార్థం
సేవించి—మామయిల్లో—ఆతన్ని అనేక విధాలాగ
తిట్టేవాడు.

ఆమె దుఃఖించేది!—

ఆరాత్రి—పూర్తిగా త్రాగి, 'చంపుతాను దుర్మార్గుడిని' అంటూ కర్రనొకదాన్ని తీసుకొని— తూలతూ బయలుదేరాడు మామ.

అడ్డగించింది ఆమె!—

—చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళు చుట్టివేసారు.

పడద్రోసి అరిచింది, పదిమైళ్ళవేగంతో—పరు గెత్తాడు.

—కొంతదూరం పరుగెత్తినా, కలుసుకోలేక— వెనక్కు మళ్ళారు విసిగిపోయి జనం!

తేగిపోయిన, మహతిలా— టువుటువువుమనే గుండెల్ని, అరచేతులలో పట్టుకొని—అడుగులు పెక లించుకుంటూ, మామ వెనకాలే వస్తుంది ఆమె.

.....

—నల్లమబ్బు చాటున, నిలుచున్నాడు చంద్రుడు!

జంటలు (జంటలుగా, తళుకు తళుకుమని మెర స్తూ—యేంజరుగుతుందో చూద్దామని చూస్తున్న— తారాగణం!

పండు వెన్నెలలోని, పరిపూర్ణ శోభను పరి కిస్తూ—బయట కూచున్న అతను—దూరాన వినబడు తున్న బండకేకలకు, తెప్పరిల్లి లేచి—తేరిచూచాడు!

—పోకిరీ వెధవతో, ప్రేయసి తిరిగి తన యిం టికి, రావడం'చూచి—అర్ధంకాలేక ఆశ్చర్యంతో నిలు చున్నాడు.

“...దుర్మార్గుడా!—యవ్వనంలోవున్న యువ తిని—యిష్టమొచ్చినట్లు వాడుకొని,...తనిపోని నిం దలుమోపి— వెళ్ళగొట్టావా?— యెవరా నీకు దిక్కు?”—అంటూ, ముందువెనుకలు చూడకుండా— కర్రను విసిరాడు నెత్తిపైకి మామ.

అయ్యో—అయ్యో! అని అడలి— మద్యకు వచ్చి, అమ్మో—అంటూ కు లబడిపోయింది ఆమె!—

కైవెక్కిన మామ, కోడలి కేకతో, తెప్పరిల్లి— అయోమయంగా చూచాడు ఆమెవేపు.

అలోచించకుండా,—తను వెడలగొట్టినా, తన యందు ప్రేమతో,—తన చావుకు ఆమె బలి అయినం దుకు—నోటివెంట మాటవెగులక, శిలాప్రతిమలాగు తెల్లబోయి...ఒకే దెబ్బకు తలపగిలి, నెత్తురు వెదజల్లు తూ పడిపోయిన ప్రేయసిని దగ్గరకు తీసుకుంటూ— దుఃఖించాడు,— వెరిగా!—

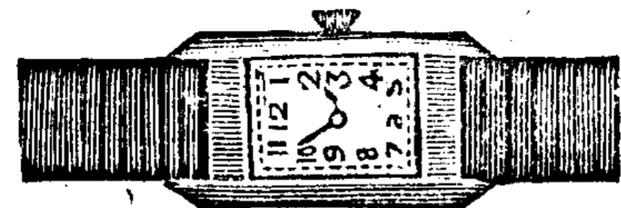
దూరంగా, దంపతుల్లా జంటగానున్న తారా గణంలో,—నీలాలనింగినుండి నేలకు జారింది' ఒక నక్షత్రం!

.....

నల్లమబ్బు చాటునుండి— చంద్రుడు, తొంగి మాస్తూ—నివ్వెరపడ్డాడు తెల్లబోతూ!—

(పాడులోకంనుండి—)

SALE! SALE! SALE!
Reduced Sale Price Rs. 3-12-0

జెంట్స్ లివర్ రిస్టువాచ్ నెం. 43

పూర్వపు ధర రు 8. ఇప్పటి ధర రు 3-12-0. స్విజర్ లాండ్ బేశములో లివర్ సామా నులతో చేయబడినది. ఒక్క నిమిషమైనను తేడాలేక కాలం సరిగా చూపును. ఇండియా అంతటను అనేక వేలు యీమాదిరి గడియారములు అమ్మియుంటిమి. కాని యింత తక్కువ ధరలకు అమ్మియుండలేదు. చేతియందు ధరించిన బంగా రపు ఆభరణమువలె యుండును. రోల్డ్ గోల్డ్ కేస్ నెం. 43, రు 3-12-0. 3 స|| గ్యారంటీ.

WESTERN SWISS WATCH CO.,
Direct Importers. Post Box No. 68, Madras